

dosarul nr.2ra-2489/18

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Central (I. Țurcanu)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (M. Guzun, V. Buhnaci, A. Malfi)

ÎNCHEIERE

05 decembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Tamara Chișca-Doneva
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului declarat de Instituția Publică Națională a Audiovizualului Compania „Teleradio-Moldova,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Lupașcu Livia împotriva Instituției Publice Naționale a Audiovizualului Companiei „Teleradio-Moldova” cu privire la anularea ordinului de concediere, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru perioada absenței forțate de la serviciu și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 07 august 2018 a Curții de Apel Chișinău prin care s-a respins apelul declarat de Instituția Publică Națională a Audiovizualului Compania „Teleradio-Moldova” și s-a menținut hotărârea din 15 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă:

La 03 august 2016, Lupașcu Livia a depus cerere de chemare în judecată împotriva IPNA Companiei „Teleradio-Moldova” cu privire la anularea ordinului de concediere, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru perioada absenței forțate de la serviciu și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii reclamanta a invocat că activează în cadrul Companiei „Teleradio-Moldova” mai bine de 27 ani. Începând cu 15 ianuarie 2014 exercită funcția de reporter în cadrul Departamentului Știri și Dezbateri TV.

A susținut că, pe parcursul ultimilor ani este supusă sistematic unor presiuni, persecutări și discriminări. Iar, prin ordinul nr. 491 -C din 02 iunie 2016, a fost concediată din funcția de reporter pentru încălcarea repetată pe parcursul unui an a obligațiilor de muncă, în temeiul art. 86 alin. (1) lit. g) din Codul muncii.

În opinia reclamantei, ordinul de concediere este ilegal, emis cu încălcarea cadrului normativ.

Astfel, a notat că potrivit fișei de post, activează cu grafic de lucru flotant. La 27 aprilie 2016, fiind într-o deplasare la Ceadâr-Lunga, a lucrat până la ora 19:00, prestând munca suplimentară în folosul pârâtului ce a depășit 8 ore.

Dat fiind faptul că la 27 aprilie 2016 a prestat munca de la ora 09:00 până la ora

19:00, a considerat că, în temeiul art. 107 alin. (4) din Codul muncii, urma să beneficieze de un repaus zilnic de cel puțin 18 ore.

A subliniat reclamanta că, perioada cuprinsă între ora 19:00 a zilei de 27 aprilie 2016 și până la ora 9:00 a zilei imediat următoare conține 14 ore. Însă, ținând cont de faptul că la 27 aprilie 2016 nu a beneficiat de pauză de masă, consideră că pârâțul era obligat să îi ofere reclamantei un repaus zilnic cuprins între sfârșitul programului de muncă (ora 19:00 ziua de 27 aprilie) și începutul programului de muncă în ziua imediat următoare, cu durată de cel puțin 18 ore, adică până la ora 13:00 a zilei de 28 aprilie 2016.

Prin urmare, constatările din ordinul de concediere, precum că ar fi absentat de la locul de muncă, începând cu ora 09:00, timp de 2 ore și 25 min., și că urma să realizeze careva reportaje la 28 aprilie 2016, ora 10:30, sunt neîntemeiate.

La fel, a punctat reclamanta că nu sunt întrunite elementele răspunderii disciplinare. Or, cele imputate în ordinul contestat, precum că salariața urma să fie prezentă la conferința de presă a Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova (CNSM) și că nu ar fi fost prezentă la locul de lucru în Departamentul știri și dezbateri TV până la ora 10:30, contravin prevederilor art. 107 alin. (4) din Codul muncii.

În viziunea reclamantei, cele invocate în ordinul contestat, precum că reporterul Mititelu Oxana ar fi trebuit să părăsească conferința înainte de finalizarea acesteia pentru a reflecta evenimentul de la CNSM, și că în rezultat ar fi fost perturbată activitatea normală a Departamentului știri și dezbateri TV, sunt combătute prin răspunsul CNSM nr. 07-09/799 din 22 august 2016 și lista reprezentanților mass-media prezenți la eveniment, potrivit căroră se atestă că, deși reporterul Oxana Mititelu a participat la evenimentul desfășurat de CNSM la 28 aprilie 2016, în ediția de știri „Mesager” din 28 și 29 aprilie nu a fost difuzat nici un reportaj de la evenimentul organizat de CNSM.

Referitor la pretinsa încălcare a Regulamentului privind regimul de acces pe teritoriul Companiei „Teleradio-Moldova”, a afirmat că acesta nu are careva relevanță la obiectul și problemele de drept ale litigiului. Or, potrivit art. 198 și art. 199 din Codul muncii, doar Regulamentul intern al unității este actul juridic care se întocmește obligatoriu în fiecare unitate, cu consultarea reprezentanților salariaților, și se aprobă prin ordinul (dispoziția, decizia, hotărârea) angajatorului, și care conține prevederi privind regimul de muncă și de odihnă.

Mai mult ca atât, conform art. 199 alin. (3) din Codul muncii, Regulamentul intern al unității se aduce la cunoștința salariaților, sub semnătură, de către angajator și produce efecte juridice pentru aceștia de la data înștiințării.

Astfel, publicarea pe pagina web a unui Regulament de acces și imputarea încălcării acestuia, fără ca salariatul să cunoască despre existența lui, are un caracter declarativ și nu este probat prin nimic. Mai mult, dispozitivul „turniket” care ar urma să asigure accesul pe teritoriul Companiei, nu își găsește reglementarea în Regulamentul intern, mai mult decât atât, acesta foarte des iese din funcțiune.

Urmare celor invocate, a solicitat Lupașcu Livia anularea ordinului IPNA Compania „Teleradio-Moldova” nr. 491-C din 02 iunie 2016, restabilirea în funcția deținută anterior, încasarea salariului pentru perioada absenței forțate de la serviciu, încasarea penalității pentru fiecare zi de întârziere a achitării salariului și a tuturor sporurilor și adaosurilor ce i se cuvin, încasarea unei compensații pentru prejudiciul

moral în mărime de trei salarii medii, compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 15 decembrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, acțiunea a fost admisă parțial.

S-a anulat ordinul IPNA Compania „Teleradio-Moldova” nr. 491-c din 02 iunie 2016.

S-a restabilit Livia Lupașcu în funcția de reporter în Departamentul știri și dezbateri TV din cadrul IPNA Compania „Teleradio-Moldova”.

S-a încasat, de la IPNA Compania „Teleradio-Moldova” în beneficiul Liviei Lupașcu, salariul pentru absența forțată de la serviciu, pentru perioada 03 iunie 2016 - 15 decembrie 2017, în mărime de 98 814, 65 de lei.

S-a încasat, de la IPNA Compania „Teleradio-Moldova” în beneficiul Liviei Lupașcu, suma de 5 178, 52 lei, ce constituie un salariu mediu lunar, cu titlu de compensație pentru prejudiciului moral cauzat prin concediere ilegală.

În rest, pretențiile din acțiune au fost respinse.

S-a încasat, de la IPNA Compania „Teleradio-Moldova” în beneficiul statului, taxa de stat în sumă de 3 264, 44 de lei.

Prin decizia din 07 august 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de IPNA Compania „Teleradio-Moldova” și s-a menținut hotărârea din 15 decembrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

La 14 august 2018, IPNA Compania „Teleradio-Moldova” a declarat recurs, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei din 07 august 2018 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei hotărâri noi prin care cererea de chemare în judecată depusă de Lupașcu Livia să fie respinsă ca fiind neîntemeiată.

În susținerea recursului declarat, recurenta a menționat că ordinul de concediere nr. 491-C din 02 iunie 2016 a fost emis în urma încălcării repetate, pe parcursul unui an, a obligațiilor de muncă de către Lupașcu Livia, anterior fiind sancționată disciplinar prin ordinul nr. 1109-C din 26 octombrie 2015 și ordinul nr. 25-C din 13 ianuarie 2016.

A notat reclamanta că la emiterea ordinului nr. 491-C din 02 iunie 2016, pe lângă sancțiunile disciplinare aplicate anterior, angajatorul a stabilit comiterea de către intimată a două abateri disciplinare și anume: absența nemotivată de la serviciu timp de 2 ore 25 min. în data de 28 aprilie 2016, și neutilizarea cartelei de acces la accesarea și ieșirea de la locul de muncă.

Contrar prevederilor legale însă, instanța de fond, în motivarea hotărârii din 15 decembrie 2017 s-a expus doar asupra abaterii disciplinare privind absența nemotivată de la serviciu și nu s-a expus asupra abaterii disciplinare privind neutilizarea cartelei de acces la intrarea în sediul Televiziunii.

Mai mult ca atât, a opinat recurenta că sunt eronate concluziile instanței precum că absența intimătei de la serviciu timp de 2 ore 25 min. în data de 28 aprilie 2016 în legătură cu decesul unchiului este motivată, ori în motivarea hotărârii contestate, instanța de judecată nu a indicat, în temeiul căror acte normative a constatat că absența Liviei Lupașcu de la serviciu în data de 28 aprilie 2016 este motivată.

Potrivit art. 11 din Convenția colectivă (nivel național) nr. 2 din 9 iulie 2004, la prezentarea actelor respective, salariații beneficiază de concediu suplimentar plătit pe motive familiale, exprimat în zile lucrătoare, în următoarele cazuri: decesul părinților, socrilor, soțului (soției), copilului - 3 zile; decesul fratelui/surorii; bunicului/bunicii -

1 zi. În acest context, a opinat recurenta că legislația în vigoare nu acordă dreptul salariaților la concediu suplimentar plătit în legătură cu decesul unchiului, prin urmare, absența de la serviciu a intimatei la 28 aprilie 2016 este neîntemeiată.

Mai mult ca atât, a notat recurenta că intimata nu a întreprins careva măsuri pentru a înștiința angajatorul despre faptul că se va prezenta la serviciu cu întârziere.

În concluzie, a punctat recurenta că ordinul nr. 491-C din 02 iunie 2016 prin care s-a dispus concedierea intimatei a fost emis cu respectarea legislației în vigoare, iar prin hotărârea din 15 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, neîntemeiat s-a dispus anularea acestuia.

Instanța de recurs constată că, decizia din data de 07 august 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată în adresa participanților la proces în data de 11 septembrie 2018 (f.d. 61, V. II). Astfel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, prin prisma art. 434 din Codul de procedură civilă, consideră recursul depus în termen.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul de admisibilitate al Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil, din motivele ce succed.

Articolul 431 din Codul de procedură civilă consemnează în alineatul (2) că, asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în

care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin.(3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

Argumentele recurente precum că, instanțele de judecată eronat au aplicat normele de drept material se resping, deoarece circumstanțele cauzei au fost determinate de prima instanță și de instanța de apel și apreciate corect de instanța de apel cu argumentări adecvate bazate pe normele de drept ce reglementează raportul juridic în litigiu.

Astfel, instanța de recurs notează că, recurenta nu a invocat nici un argument plauzibil în vederea ilegalității deciziei instanței de apel.

În acest sens, completul reamintește că în jurisprudența sa, Curtea Europeană a precizat că dreptul de a fi auzit în combinație cu dreptul la un recurs efectiv sunt în primul rând chestiuni de reglementare în dreptul intern și este în principiu, competența instanțelor să evalueze motivele de admisibilitate a unei cereri de acest tip (Doorson împotriva Olandei, 26 martie 1996, §67). La acest capitol completul reține că, recursul declarat nu s-a bazat exclusiv pe chestiuni de drept, ce ar cuprinde încălcări esențiale sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, iar ca urmare nu corespunde cerinței de a fi „efectiv”, fiind lipsit de șanse de succes și nu este capabil să ofere îndreptarea situației din decizia recurată.

Completul de admisibilitate relevă că, prezenta cerere de recurs a fost depusă după ce recurenta a avut posibilitatea de a fi auzită de prima instanță și de instanța de apel, fiecare dintre care a avut deplină jurisdicție (a se vedea *mutatis mutandis* „Levages Prestations Services” împotriva Franței, cererea nr.21920/93 din 23 octombrie 1996, §48-50).

Prin urmare, instanța de recurs apreciază că, recurente i-a fost asigurat dreptul de acces la o instanță și dreptul de a fi auzit combinat cu dreptul la un recurs efectiv. De fapt, în cazul când nu există suspiciuni privind încălcarea echității procedurii din perspectiva art. 6 §1 din CEDO, rezultă că participanții au reușit să pună în discuție în fața instanțelor toate observațiile și raționamentele pe care le considerau necesare în vederea apărării punctului său de vedere (Blücher împotriva Cehiei, cererea nr.58580/00 din 11 aprilie 2005, §65-67)

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că, instanța de apel a examinat cauza sub toate aspectele, a verificat și a apreciat corect probele prezentate, a aplicat și a interpretat elocvent normele de drept material și procedural, iar argumentele invocate în recurs nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, completul de admisibilitate al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Instituția Publică Națională a Audiovizualului Compania „Teleradio-Moldova, în cauza civilă intentată la cererea

de chemare în judecată depusă de Lupașcu Livia împotriva Instituției Publice Naționale a Audiovizualului Companiei „Teleradio-Moldova” cu privire la anularea ordinului de concediere, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru perioada absenței forțate de la serviciu și repararea prejudiciului moral, împotriva deciziei din 07 august 2018 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Nina Vascan